

ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ Θ. Δημόπουλος: Η εποχή της ιατρικής ακριβείας στον καρκίνο παγκρέατος **ΣΕΛ. 48**

Ιατρική ακριβείας στον καρκίνο παγκρέατος

Ο καρκίνος παγκρέατος αποτελεί ένα συχνό νεόπλασμα, του οποίου μάλιστα η επίπτωση αναμένεται να αυξηθεί τα επόμενα χρόνια και να αποτελεί τη 2η συχνότερη αιτία θανάτου από καρκίνο, μετά από τον καρκίνο του πνεύμονα. Παρότι σε αρκετά νεοπλασμάτα η επιστημονική πρόοδος είχε οδηγήσει στην εφαρμογή στοχευμένων θεραπειών, κάτι τέτοιο δεν είχε επιτευχθεί μέχρι προσφάτως στον καρκίνο του παγκρέατος.

Η μοναδική επιλογή των ασθενών που διαγιγνώσκονταν με προχωρημένη νόσο ήταν η χορήγηση χημειοθεραπείας. Από τη γενετική ανάλυση όμως ασθενών με καρκίνο παγκρέατος διαπιστώθηκε ότι σε ποσοστό που μπορεί να πλησιάζει ακόμη και το 10% μπορεί να υπάρχουν κληρονομούμενες μεταλλάξεις για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμες στοχευμένες θεραπείες. Πιο συγκεκριμένα, σε ποσοστό

περίπου 6% ανιχνεύονται μεταλλάξεις στο γονίδιο BRCA2 που σχετίζεται με το κληρονομούμενο σύνδρομο καρκίνου μαστού και ωοθηκών. Το γονίδιο αυτό συμμετέχει σε συγκεκριμένο μηχανισμό επιδιόρθωσης του

DNA και πλέον οι ασθενείς που φέρουν τέτοιες μεταλλάξεις μπορούν να ωφεληθούν από μια νέα κατηγορία φαρμάκων που λέγονται αναστολείς PARP. Στο πλαίσιο αυτό ανακοινώθηκε προσφάτως κλινική μελέτη με ασθενείς που έφεραν τέτοιες κληρονομούμενες μεταλλάξεις και οι οποίοι μετά τη χημειοθεραπεία με βάση την πλατίνα έλαβαν θεραπεία συντήρησης με τον αναστολέα PARP ολαπαρίμπη. Η μελέτη έδειξε όφελος στην επιβίωση χωρίς νόσο με τη χρήση του φαρμάκου, ενώ η συνολική επιβίωση αυτών των ασθενών πλησίαζε τα 2 έτη, διάστημα που δεν είχε επιτευχθεί σε καμία άλλη μελέτη ως τώρα. Σε μικρότερο ποσοστό ανιχνεύονται και άλλες μεταλλάξεις γονιδίων που συμμετέχουν στον ίδιο μηχανισμό επιδιόρθωσης του DNA και ερευνάται αν θα μπορούσαν οι ασθενείς που τις έχουν να λάβουν την ίδια θεραπεία.

Επίσης σε ποσοστό 4% ανιχνεύονται σε ασθενείς με καρκίνο παγκρέατος κληρονομικές μεταλλάξεις γονιδίων που προδιαθέτουν σε μικροδορυφορική αστάθεια. Είναι γνωστό ότι οι ασθενείς αυτοί ωφελούνται από την ανοσοθεραπεία και μάλιστα το αντι-PD1 αντίσωμα πεμπρολιζουμάμπη έχει λάβει έγκριση για χρήση σε αυτούς τους ασθενείς ανεξαρτήτως ιστολογίας του όγκου στις ΗΠΑ. Η Αμερικανική Εταιρεία Κλινικής Ογκολογίας συστήνει τον γενετικό έλεγχο για αυτές τις μεταλλάξεις σε όλους τους ασθενείς με αδενοκαρκίνωμα παγκρέατος. Στην Ελλάδα, μέσω του προγράμματος της ιατρικής ακριβείας στην Ογκολογία, είναι εφικτός αυτός ο γενετικός έλεγχος παρέχοντας περισσότερες θεραπευτικές ευκαιρίες στους ασθενείς μας.

Ο Θάνος Δημόπουλος είναι καθηγητής Θεραπευτικής Αιματολογίας - Ογκολογίας, πρύτανης του ΕΚΠΑ

